

3958
F-F-15

Αθήνα, 07 Ιουλίου 2015

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

1. Εθνικής Άμυνας

2. Εξωτερικών

Θέμα: Συμμετοχή της Ελλάδας στο επιχειρησιακό σχέδιο της Ε.Ε. για τη διάλυση των δικτύων παράνομης διακίνησης μεταναστών στην Κεντρική Μεσόγειο (EUnavfor Med)

Τους τελευταίους μήνες, οι μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές από την Ασία και την Αφρική προς την Ευρώπη έχουν αυξηθεί εντυπωσιακά. Συνέπεια αυτής της αύξησης, και της σκλήρυνσης της στάσης της Ε.Ε. σε ό,τι αφορά τον έλεγχο των συνόρων της, ήταν και η αλματώδης αύξηση των πνιγμάν μεταναστών και προσφύγων, με αποκορύφωμα το πολύνεκρο ναυάγιο της 19ης Απριλίου στη Λαμπεντούζα. Στο τελευταίο, η Ε.Ε. αντέδρασε με τη σύγκληση έκτακτης συνόδου κορυφής (στις 23/4) στην οποία το κύριο βάρος δόθηκε στην αναγκαιότητα λήψης μέτρων για την καταστροφή των δικτύων των παράνομων διακινητών που έχουν ως βάση, κυρίως, τη Λιβύη.

Παρά το γεγονός ότι ο στόχος αυτός είναι, όχι μόνο ιδιαίτερα αμφιλεγόμενος, αφού προκαλεί προφανή ερωτήματα σε σχέση με την ασφάλεια των διακινούμενων προσώπων, αλλά και εμφανώς πολύ φιλόδοξος, αφού προϋποθέτει στρατιωτική κινητοποίηση μεγάλης κλίμακας έναντι στόχων που δύσκολα εντοπίζονται και απομονώνονται, οι αρμόδιες υπηρεσίες της Ε.Ε. φαίνεται πως χρειάστηκαν ελάχιστες ημέρες για να ετοιμάσουν το σχετικό σχέδιο, το οποίο μάλιστα οι υπουργοί Εξωτερικών και Άμυνας της Ε.Ε. ενέκριναν ομόφωνα στις 18 Μαΐου. Περίπου δε μια εβδομάδα νωρίτερα, η ύπατη εκπρόσωπος για θέματα εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας της Ε.Ε., Φεντερίκα Μογκερίνι, παρουσίασε το σχέδιο στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ με σκοπό να αποσπάσει την (απαραίτητη για τέτοιου είδους στρατιωτική επιχείρηση) έγκρισή του, καθώς πρόθεση των αξιωματούχων είναι το σχέδιο να τεθεί σε εφαρμογή ήδη από τον Ιούνιο.

Ωστόσο, όπως προκύπτει, τόσο από δημοσίευμα του Guardian (13/5) βασισμένο στο έκτασης 19 σελίδων στρατηγικό σχέδιο της Ε.Ε., όσο και από δύο εσωτερικά έγγραφα που διέρρευσαν μέσω των WikiLeaks (25/5), πρόκειται για μια στρατιωτική επιχείρηση, όχι μόνο πρωτοφανή, αλλά και αδρά μόνο σχεδιασμένη και πλημμελώς προετοιμασμένη, κάτι που προφανώς προκαλεί ερωτήματα και εύλογες ανησυχίες.

Επειδή είναι σαφές ότι ο τελικός στόχος της επιχείρησης δεν είναι η μείωση της δράσης των διακινητών καθαυτή, αλλά, μέσω αυτής, η μείωση των μεταναστευτικών ροών προς την Ευρώπη,

Επειδή οι πληθυσμοί που συρρέουν στη Λιβύη είναι κατά μεγάλο μέρος τους προσφυγικοί, οι οποίοι μαζί με τους μετανάστες, σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας, αντιμετωπίζουν συστηματική βία, βασανισμούς και εκμετάλλευση από κυκλώματα διακινητών και άλλες ένοπλες ομάδες,

Επειδή, παρά τον διακηρυγμένο στόχο της επιχείρησης αυτή να διεξαχθεί “σύμφωνα με τα διεθνή αναγνωρισμένα ανθρώπινα δικαιώματα, το ανθρωπιστικό και προσφυγικό δίκαιο” και με σεβασμό στην προστασία της ζωής στη θάλασσα, η Στρατιωτική Επιτροπή της Ε.Ε. προτείνει η επικοινωνιακή διαχείριση της εκστρατείας να γίνει με τέτοιο τρόπο ώστε να αποθαρρύνει τους πληθυσμούς που βρίσκονται στη Βόρεια Αφρική από τον διάπλου της Μεσογείου, αποφεύγοντας να “διαφημίζει” τις ενέργειες έρευνας και διάσωσης,

Επειδή, σύμφωνα με το δεύτερο από τα διαρρεύσαντα έγγραφα, στόχος της επιχείρησης είναι “η ταυτοποίηση, η σύλληψη και η καταστροφή των σκαφών πριν αυτά χρησιμοποιηθούν από τους διακινητές”, αλλά ταυτόχρονα, σύμφωνα με το πρώτο, “δεν υπάρχει ακόμη ξεκάθαρη και επαρκής κατανόηση του τρόπου λειτουργίας των δικτύων παράνομης διακίνησης μεταναστών”, κάτι που συνεπάγεται, προφανώς, είτε τον κίνδυνο στοχοποίησης αθώων πολιτών και των μέσων διαβίωσής τους, είτε τον κίνδυνο εμπλοκής με πλοιάρια ήδη γεμάτα με μετανάστες και πρόσφυγες,

Επειδή, όπως γίνεται σαφές στα διαρρεύσαντα έγγραφα, οι δυνάμεις της Ε.Ε. θα επιχειρούν, όχι μόνο στα χωρικά ύδατα της Λιβύης, αλλά και στις ακτές της, και με στόχο όχι μόνο τους διακινητές και την υλική τους υποδομή, αλλά και την “πιθανή παρουσία εχθρικών δυνάμεων, εξτρεμιστών και τρομοκρατών”,

Επειδή, λόγω του πολιτικού χάους που επικρατεί στη Λιβύη, αλλά και του ιστορικού πρόσφατων επεμβάσεων δυτικών δυνάμεων στην πετρελαιοπαραγωγό χώρα, υπάρχει ορατός κίνδυνος η επιχείρηση να εξελιχθεί σε ακόμη μία απροκάλυπτη ιμπεριαλιστική επέμβαση στο εσωτερικό της Λιβύης,

Επειδή, σύμφωνα με όλα τα παραπάνω, και όπως σημειώνει η Διεθνής Αμνηστία, η επιχείρηση “θα συνεισφέρει σημαντικά στην παγίδευση των μεταναστών και των προσφύγων στη Λιβύη εκθέτοντάς τους στον κίνδυνο σοβαρών παραβιάσεων των δικαιωμάτων τους” και, “καθώς στοχεύει μόνο στην καταπολέμηση του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος και δουλεμπορίου, χωρίς να επιτρέπει σε χλιάδες μετανάστες και πρόσφυγες να καταφύγουν σε ένα ασφαλές μέρος, θα αποδειχθεί χονδροειδώς ανεπαρκής”,

Επειδή, τέλος, η κοινή λογική αλλά και το έγγραφο της Στρατιωτικής Επιτροπής της Ε.Ε. δείχνουν την ισχυρή πιθανότητα η επιχείρηση να οδηγήσει στην “αύξηση των μεταναστευτικών ροών προς άλλες περιοχές, ιδίως στη Δυτική και Ανατολική Μεσόγειο”,

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- 1) Με ποιους τρόπους, με πόσα και ποια υλικά μέσα και με πόσο και ποιο προσωπικό θα συνεισφέρει η Ελλάδα στην επιχείρηση EUnavfor Med και σε κάθε μία από τις

φάσεις της; Ποιο εκτιμάται ότι θα είναι το κόστος αυτής της συμμετοχής, και ποιοι οι όροι της;

- 2) Δεδομένης της ασάφειας του σχεδίου, και της εξάρτησης των επιχειρησιακών του φάσεων από τη φάση συλλογής πληροφοριών, σκοπεύει η Ελλάδα να συμμετάσχει ακόμα και σε χερσαίες επιχειρήσεις στο έδαφος της Λιβύης, ή σε επιχειρήσεις που εμφανώς θα οδηγήσουν σε αύξηση των μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών στην Ανατολική Μεσόγειο; Με άλλα λόγια, θα μπορεί να απεμπλακεί από πιθανώς ανεπιθύμητες ύστερες φάσεις των επιχειρήσεων, ή να θέσει βέτο σε αυτές;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Κατριβάνου Βασιλική

Αναγνωστοπούλου Σία

Αραχωβίτης Σταύρος

Βαγενά Άννα

Βάκη Φωτεινή

Γεωργοπούλου – Σαλτάρη Έφη

Γιαννακίδης Ευστάθιος

Δελημήτρος Κώστας

Καββαδία Αννέτα

Καρά Γιουσούφ Αϊχάν

Καραγιαννίδης Χρήστος

Καρακώστα Ευαγγελία

Κασιμάτη Νίνα

Κουρεμπές Φάνης

Μιχελογιαννάκης Ιωάννης

Μπαλαούρας Γεράσιμος

Παπαδόπουλος Αθανάσιος

Σκούμας Αθανάσιος

Σμίας Χρήστος

Σταθάς Ιωάννης

Συρμαλένιος Νίκος

Ψυχογιός Γιώργος